

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: P. R.**, zastoupen JUDr. Marií Piekarzovou, advokátkou, se sídlem Těšínská 1495, Šenov, adresa pro doručování: Junácká 3, Havířov - Podlesí, proti **žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, za **účasti: O., a. s.**, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2003, zn. SZ/9482/03/Oc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 10. 2004, č. j. 22 Ca 376/2003 - 53,

takto:

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 10. 2004, č. j. 22 Ca 376/2003 - 53, **se zrušuje.**
- II.** Žaloba **se odmítá.**
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV.** Osobě zúčastněné na řízení se náhrada nákladů **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 7. 2003, č. j. SZ/9482/03/Oc, bylo podle § 77a odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdraví lidu“), zamítnuto odvolání žalobce (dále též „stěžovatel“) proti lékařskému posudku ze dne 23. 4. 2003, vystavenému vedoucím lékařem oddělení závodní preventivní péče K. h. n., a. s., K. – N. M., MUDr. F. C. a tento lékařský posudek byl potvrzen. Žalovaný uvedl, že stěžovatel je od tří let věku sledován a léčen pro alergické

onemocnění – pro pollinosu s alergickou rýmou a zánětem spojivek, ale také pro astmatické a kožní potíže. Potíže byly velmi intenzivní v dětství a dospívání a byla opakovaně prováděna desenzibilizační léčba, po které došlo k několikaletému zmírnění potíží. Obtíže byly vždy nejintenzivnější v období od poloviny do května do poloviny června. Poslední léčba v alergologické ambulanci je dokumentována v roce 1999. Pro práci stěžovatel byl a je jednoznačně nevhodný, práce v důlním prostředí je při alergickém onemocnění jednoznačně kontraindikována. Pracovní je omezen pro práce v zemědělství, exteriérech, ale i pro zaměstnání v prašném a zakouřeném prostředí. Nevhodná jsou též zaměstnání s nutností denní velmi intenzivní očisty kůže. Pro práci v dole je stěžovatel proto naprosto nevhodný. Žalovaný označil odvoláním napadený zdravotní posudek MUDr. F. C. za jednoznačně správný, neboť zdravotní stav žalobce je kontraindikací prací v hlubinných dolech jako takových. Jde přitom o onemocnění obecné povahy, neuvedené v příloze vyhlášky č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci.

Proti tomuto rozhodnutí podat stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, v níž uvedl, že podle jeho názoru má alergii pouze na pylový prach a na roztoče, nikoliv na důlní prach. Jeho onemocnění tedy není natolik vážné, aby nemohl pracovat v podzemí. Naopak mu práce v důlním prostředí prospívá a zlepšuje jeho zdravotní stav. Je tedy i přes krátkodobé virózy a zjištěný ekzém schopen pracovat v podzemí. Stěžovatel navrhoval vypracování znaleckého posudku k prokázání svých tvrzení.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 10. 2004, č. j. 22 Ca 376/2003 - 53, byla stěžovatelova žaloba zamítnuta. Soud se nejprve zabýval přípustností žaloby a uvedl, že vydání napadeného rozhodnutí sice záviselo výlučně na posouzení zdravotního stavu, jeho existence sama o sobě však žalobci brání ve výkonu jeho dosavadního zaměstnání a povolání horníka v rubání, neboť se v něm konstatuje nezpůsobilost žalobce nadále vykonávat dosavadní povolání, což může mít výrazný dopad do jeho pracovněprávních vztahů. Podle soudu je takovým rozhodnutím zasaženo ústavně zaručené právo žalobce na svobodnou volbu povolání; soud proto neshledal existenci kompetenční výluky ve smyslu § 70 písm. d) s. ř. s.

Soud dále s ohledem na námitky žalobce, že je schopen nadále vykonávat dosavadní práce v podzemí hlubinného dolu, doplnil dokazování znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, podle něhož stěžovatel nebyl v době vydání lékařského posudku a napadeného rozhodnutí schopen vykonávat dosavadní zaměstnání horníka v rubání, neboť u něj dlouhodobě trvají pracovní omezení pro alergiky, tj. neschopnost pracovat v prašném prostředí, neschopnost pracovat tam, kde je nutná intenzivní očista kůže, neschopnost práce v prostředí alergenů a s alergizujícími prostředky. Ve stěžovatelově případě se jedná o alergika, který je v určitých časových úsecích bez klinických příznaků, avšak s trvalou nutností dodržovat výše uvedená omezení, neboť při jejich nedodržení nelze vyloučit návrat alergického onemocnění. Zdravotní stav stěžovatele nebyl stabilizován ani v době vypracování znaleckého posudku, kdy trval atopický ekzém ve vlasaté části hlavy a v oblasti zad. Soud neshledal pochybnosti o správnosti znaleckého posudku, a proto označil za nedůvodné námitky napadající nesoulad posudkového závěru s vyjádření ošetřujícího alergologa. Subjektivní tvrzení žalobce, že je schopen tuto práci nadále vykonávat, bylo vyvráceno znaleckým posudkem. Soud proto zamítl jako nedůvodný návrh žalobce na vydání revizního znaleckého posudku, neboť soudní praxe se k revizním znaleckým posudkům uchyluje pouze v případech, kdy ve věci existuje několik rozdílných znaleckých posudků nebo pokud účastník řízení předloží k důkazu znalecký posudek zpracovaný znalcem mimo

řízení, přičemž závěry tohoto znaleckého posudku, jímž se provádí důkaz listinou, jsou nesouladné se závěry znalce ustanoveného soudem. Samotný nesouhlas žalobce se závěry znaleckého posudku však není důvodem pro vypracování revizního znaleckého posudku.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatel zejména uvedl, že krajský soud zamítl jeho žalobu a označil za jednoznačný závěr znaleckého posudku, přestože je v rozporu s odborným nálezem lékaře – alergologa. Z těchto důvodů měl být vypracován revizní znalecký posudek a teprve poté mělo být ve věci rozhodnuto. Stěžovatel je přesvědčen, že krajský soud rozhodl předčasně, neboť nenechal prošetřit jeho zdravotní stav a tím vlastně rozhodl o tom, že ztrácí zaměstnání. Stěžovatel proto navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Ostravě byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že podle jeho názoru se stěžovatelova kasační stížnost opírá o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a proto je nepřipustná. V dalším žalovaný vyjádřil souhlas s názorem soudu vyjádřeným v odůvodnění napadeného rozsudku. Žalovaný navrhl odmítnutí kasační stížnosti.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná, neboť z jejího obsahu je zřejmé, že stěžovatel v ní namítá důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, pokud mohla mít taková vada vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Podle § 77 odst. 1 zákona o péči o zdraví lidu vydávají zdravotnická zařízení prostřednictvím lékařů nebo klinických psychologů při výkonu zdravotní péče, a to na základě posouzení zdravotního stavu pacienta, lékařské posudky. Podle odst. 2 téhož ustanovení má-li pacient, k jehož zdravotnímu stavu byl lékařský posudek vydán, nebo osoby, pro které v souvislosti s vydáním tohoto posudku vyplývají povinnosti, za to, že lékařský posudek je nesprávný, mohou podat návrh na přezkoumání lékařského posudku vedoucímu zdravotnického zařízení, a to prostřednictvím lékaře nebo klinického psychologa, který posudek vypracoval. Podle § 77 odst. 5 téhož zákona pokud vedoucí zdravotnického zařízení nebo lékař nebo klinický psycholog uvedený v odstavci 2 větě poslední návrhu na přezkoumání lékařského posudku nevyhoví, postoupí návrh jako odvolání do 30 dnů od jeho doručení, správnímu úřadu, který vydal rozhodnutí o registraci tohoto zdravotnického zařízení nebo je zřizovatelem tohoto zdravotnického zařízení.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda žalobou napadené rozhodnutí bylo způsobilé přezkumu ve správním soudnictví. Přitom dospěl k závěru, že Krajský soud v Ostravě nesprávně posoudil právní otázku, zda se na žalobou napadené rozhodnutí vztahuje kompetenční výluka podle § 70 písm. d) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob nebo technického stavu věcí, pokud sama o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě hospodářské činnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Smyslem tohoto ustanovení je nepodrobovat soudnímu přezkumu rozhodnutí nespočívající vůbec v posouzení právních otázek, ke kterémužto hodnocení jsou správní soudy především povolány. V souzené věci je však požadováno soudní přezkoumání rozhodnutí žalovaného, které posuzovalo výlučně zdravotní stav žalobce o tom, že žalobce byl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu shledán trvale nezpůsobilým

výkonu dosavadní práce horníka v rubání. Není tedy sporu o tom, že se žalobou napadené rozhodnutí i jemu předcházející lékařský posudek závisely výlučně na posouzení zdravotního stavu žalobce a nikoliv na posouzení otázek právních; první podmínka kompetenční výluky podle § 70 písm. d) s. ř. s. tedy byla splněna.

Klíčovým bylo poté posouzení skutečnosti, zda napadené rozhodnutí žalovaného samo o sobě znamenalo právní překážku výkonu povolání horníka v rubání či nikoliv; pokud by totiž soud dospěl ke kladnému závěru, nebylo by možné na souzenou věc aplikovat kompetenční výluky podle § 70 písm. d) s. ř. s. K takovému závěru dospěl Krajský soud v Ostravě, jenž uvedl, že rozhodnutí konstatující zdravotní nezpůsobilost žalobce nadále vykonávat dosavadní práci může mít významný dopad do pracovněprávních vztahů založených mezi nim a zaměstnavatelem, potažmo do ústavně zaručeného práva žalobce na svobodnou volbu povolání.

Právě při posouzení této právní otázky krajský soud pochybil. Ve skutečnosti, že – jak uvedl Krajský soud v Ostravě – napadené rozhodnutí žalovaného „*může mít významný dopad do pracovněprávních vztahů*“, nelze spatřovat neexistenci kompetenční výluky, neboť žalobou napadené rozhodnutí neznamená samo o sobě překážku výkonu povolání horníka v rubání. Jak je z rozhodnutí zřejmé, žalobce byl shledán zdravotně nezpůsobilým k výkonu dosavadní práce. Rozhodnutí žalovaného konstatující tuto skutečnost však stěžovateli žádnou povinnost neukládá a samo o sobě tedy neznamená ani právní překážku výkonu jeho dosavadního povolání horníka v rubání. Překážkou výkonu tohoto povolání a tedy zásah do práv žalobce by mohlo být teprve, pokud by byl zaměstnavatel splnil zákonnou povinnost a podle § 37 odst. 1 písm. a) zákoníku práce převedl stěžovatele na jinou práci, resp. pokud by stěžovatel dostal výpověď podle § 46 odst. 1 písm. d) zákoníku práce. Samotné rozhodnutí žalovaného, konstatující zdravotní nezpůsobilost žalobce k výkonu určité práce, však s sebou takové následky nenese, a proto se na něj vztahuje kompetenční výluka podle § 70 písm. d) s. ř. s.

Neobstojí též případný poukaz na to, že obecné soudy nepodrobují soudnímu přezkumu obsah lékařského posudku při posuzování platnosti právního úkonu zaměstnavatele o převedení zaměstnance ze zdravotních důvodů na jinou vhodnou práci, event. při posuzování platnosti výpovědi z těchto důvodů. Je pravdou, že obecné soudy v uvedených případech správně zkoumají pouze existenci relevantního lékařského posudku a jeho obsah nepřezkoumávají, to je však zákonodárcem zamýšlený důsledek shora uvedené výluky podle § 70 písm. d) s. ř. s. Pokud zákonodárce stanovil, že se určitá správní rozhodnutí ve správním soudnictví nepřezkoumávají, nelze tento fakt používat jako argument pro případný soudní přezkum takového rozhodnutí. Věc lze uzavřít tak, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku existence uvedené kompetenční výluky a pochybil, když se věci meritorně zabýval v situaci, kdy ji měl odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. a § 70 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud z těchto důvodů kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nezákonný zrušil a současně rozhodl o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. a § 70 písm. d) s. ř. s., jak mu pro tyto případy ukládá § 110 odst. 1 věta první za středníkem s. ř. s. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí žalovaného je vyloučeno ze soudního přezkumu, nezabýval se již Nejvyšší správní soud tvrzeními stěžovatele v kasační stížnosti.

O nákladech řízení pak Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., když žaloba byla odmítnuta. Osoba zúčastněná na řízení nepožadovala náhradu nákladů řízení, žádné plnění povinnosti ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. jí soud ani neuložil, a proto přiznání takovéto náhrady vzniklé v souvislosti s plněním uvedené povinnosti ani nepřicházelo v úvahu. Bylo proto rozhodnuto, že zúčastněné osobě se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu